

سەراپا خوراسانی و ناکۆکیە نیوخۆییەکانی حەشد

25-12-2020

نووسەرەکان

ناوەندی لیکۆلینەوهی رووداو

کورتە: زۆریک لە گرووپە چەکدارەکان بآلی سیاسیان هەیه یاخود بآلین بآلی لایەنە سیاسیه بپیاربەدەستەکانی وولاتن، ئەم لایەنە سیاسیانە پارێزگاریان بۆ هیزە چەکدارەکانیان دەستەبەرکردوووە لەوهی لێپێچینەوهیان لەگەڵدا بکریت یان لەوهی هەر لایەنیک هەوآلی لاوازکردنی رۆآیان بدات

بەرايى

زۆرىك لە گرووپە چەكدارەكان بەلى سىياسىيان ھەبە ياخود بەلىن بەلى لايەنە سىياسىيە پىيارىبە دەستەكانى وولتەن، ئەم لايەنە سىياسىيانە پارىزگاربان بۇ ھىزە چەكدارەكانيان دەستەبەركردووە لەوھى لىيىچىنەوھىيان لەگەلدا بەكرىت يان لەوھى ھەر لايەننىك ھەولنى لاوازكردنى رۆلئان بەدات. ئەمپۇ قاجىكىيان لە ناو سىياسەت و ئەويتريشيان لەناو چوارچۆھى گرووپە چەكدارەكاندايە بۇ ئەوھى رەگى خۆيان داکوتن جا چوارچۆھەكە بەھەرلایەكدا بچولت. گرووپى سەرايا خوراسانى بەكۆكە لەو گرووپە چەكدارانەى كە چەترى سىياسى نىە بۇ ئەوھى بچپتە ژىرى و بتوانت بەسەر فئشارەكاندا سەركەووت و بەشدار بىت لە دروست كردنى پىيارى سىياسىدا، بۇيە بۆتە بازەنەكى لاواز لە ھاوكيشەى ئەمنىدا بەتايبەتى دواى پاشەكشەى پشتيوانى ئىران و كوژرانى سەركردە و دامەزرىنەرە ئايدۆلۆژيەكەى لە سوپاى پاسدارانى ئىرانى (ھەمىد تەقوى) لەسەرەتاي ۲۰۱۵دا، دواى ئەوھى گرووپەكە لەژىرناوئىكى تازەدا دروست كرايەو، دوا بەدواى سەرنجەكانى ئەمريكا لەسەر رەفتارەكانى سەرايا لە بەشدارىكردنئان لە ھەولنى دەست بەسەرداگرتنى بەلۆيژخانەى ئەمريكا لە بەغدا لە ۳۱ كانوونى بەكەمى سالى رابردوودا و ەبەھوى بەشدارىكردنئان لە سەركوتكردنى خۆپيشاندانەكانى شۆرشى ئۆكتۆبەر، ئىران خۆى بىبەرى كرد لەوھى كە پشنگىريان بەكات. ئەمە واپكرد سەرايا بەخريتە خانەى نۆمەتباركردن و بەشۆيەبەكى گەورە لاوازكرا بەجۆرىك دەستەى ھەشد ھامىد جەزائىرى سەركردە لە سەرايا لە ئامر لىواى ۱۸ى ھەشد دوورخستەو ئەمە بەكەم لىدان بوو لە سەرايا كە ھەموو جۆرە پشتيوانىەكى لەدەستدا.

سەرەتاي كۆتايى

لەدەستدانى دوو كەسى زۆركارىگەر لە دامەزراوھى ھەشدى شەعبى (ئەبو مەھدى موھەندىس وقاسم سولەيمانى) ھەنگاوى بەكەم بوو لە پروسەى لەدەستدانى بەلانس كە دامەزراوھەكە بەخۆيەو ديوو و بوو ھۆى دروست بوونى ناچىگىرى لە رەفتارى دامەزراوھەكەدا. غايابى رىكخەرى ئىقاعەكە پالى بە زۆرىكەو نا تەدەخول لە كاروبارى دامەزراوھەكەدا بەكەن كە بوو خالى وەرچەرخان لە ژيانى ھەشدا كە ھەندىك لە گرووپەكانى بەھىزەوھەندىكى ترى لاوازكرد ياخود نزيكى كردنەو لە ھەرەس وەكو ئەوھى لەگەل گرووپى خوراسانىدا روويدا، ئەوانەى كە بەلى سىياسىيان ھەبە دەتوانن خۆيان پىاريزن و لەگەل گۆرانكارىەكان كەبەسەر دەستەكەدا ھاتووو خۆيان بگونجىن. ئەو ھىزانەشى كە لايەنى سىياسىيان نىە تا پشنگىريان بەكەن وەكو ئەوھى كە گرووپەكانى سەر بەمەرچەبەت خۆيان كەنارىگىر كە لە ھەشد بۇ پارىزگارىكردن لە پىگەى خۆيان يان ھەول دەدەن خۆيان بە دووربگرن لە لە ناكۆكىە سىياسىيەكان كە بەروونى لە دامەزراوى ھەشدا دەرگەوتوون.

كى سوودمەندە؟

لە روالەتدا وادەردەكەووت كە ئۆپەراسىوونى داخستنى بارەگا نووسىنگەكانى گرووپى خوراسانى وھەلمەتى گرتنى سەركردەكانى بە سوود بۇ لايەنى ئەمنى دەگەرپتەو وەكو دەسپىكىك بۇ كۆتايەنئان بەو فەوزايەى كەلە شەقامى عىراقىدايە دواى چەند حالەتتىكى ھەلگەرانەوھى ئەم گرووپانە، دەستگىركردنى سەركردەو ئەندامى بەكۆكە لە گرووپەكان بە دلىنبايەو كۆتايى بە فەوزاكە ناھىنئىت. ئەم پروسەيە ناوھەستتت تا كۆتايى ھەموو ئەو گرووپانەى كەلە گۆنرپەلى ھەمووان دەرچوون،. لە ئەنجامى دروست بوونى ياخيبوون و دابەشبوون لە ناو ھەندىك لە گرووپەكانى ھەشدى وەلائىدا رىككەوتنىكى عىراقى-ئىرانى بۇ پاراستنى بەك پىيارى لە ناو دەستەى ھەشدا ئەنجامدرا. بەم شۆيەبەش سەرايا خوراسانى بەكەم قوربانى ئەم ھەنگاويە كە ھىچ بەكۆك لە گرووپە دىسپلنىكر اوھەكانى نەگرتەو لە نۆيوشىندا ھەشدى عەتەبات كە پەيوەستە بە فەرماندەى گشتى ھىزە چەكدارەكان. ھەلمەتتىكى وا بە پشنگىرى و دەستخۆشى ژمارەبەك لە سەركردە سىياسى و دىنيەكانە كە دوورخستەوھى گرووپە چەكدارەكان لە سەر شانۆ وا دەبىن دەبىتە ھۆى كەمكردنەوھى كۆپىكىي سىياسى و ئەمنى لەگەل زياتر بوونى رووبەرى كارىگەرى خۆيان لەسەر زەمىندا دواى تىكەلكردننى ئەندامانى ئەم گرووپە ھەلۆەشاوانە بە گرووپەكانى ترەو. سوودمەندى گەورە لەم ھەلمەتانە كە كارىگەرى دەكاتە سەر ژمارەبەك گرووپى بچووك و مامناوھەند ئەوگرووپانەن كە بەلى سىياسىيان ھەبە و پشنگىرى بوونئان دەكەن ئەمەشە وادەكات گرووپەكانى تىرش لەھەمان چارەنووس بىرسن كە بەلى سىياسىيان نىە. ھەرۆھەا ئەمە سوود بە پشنگىرىكەرانى ئەم گرووپانە لە پىش ھەمووشىانەو تاران دەكات چۆنكە بەم

جۆره مامه له لهگه له ژماره يه كى كه متر دهكات كه باشتەر داواكار يه كانى جبهه جئده كهن و به كه مترين تئچوو بۆيه تاران زياتر لهم ههنگاوه قازانچ دهكات. لهگه له ئه وه شدا رووى حكومه تى عيراقيش سبى دهكات له به رده م راي گشتيدا كه له دوا جاردا حكومه تى عيراقى سه ركه وتن راده گه يني ت بۆته وهى واده ركه وي ت كه كاروبارى وولات هه مووى له ژير كۆنترۆلدايه.

ئه نجام

دهسته ي هه شد له رنجه ي به رنجه به رايه تى ئاسايشى هه شده وه كه سه ركرده له حزبوللا (حسين فالج) ناسراو به ئه بو زه ينه ب لامى سه روكايه تى دهكات هه ول ده دات كه له حاله تى جيگيرى وبالانسدا بي ت و په يامى راسته وخۆ بۆ هه ر لايه ك ده نيريت له نيويشياندا فه رمانده ي گشتى هيزه چه كداره كان بۆ ريگريكرديان له ده ستبه ردان له كاروباريان و چاره سه ركردي هه موو شكسته كان كه له ناو دهسته ي هه شدا روو ده دن ته نها له رنجه ي ئه م به رنجه به رايه تيه وه. ئه مه ش واده كات به رنجه به رايه تى ئاسايشى هه شد بالاده ستى به كه م و كۆتا بي ت له سه ر هه موو پرۆسه كانى ريخسته نى گرووپه چه كداره كان و وه ستاندى ره فتاره خراپه كانيان يان ئه ندامه كانيان به و شيويه ي كه به رنجه به رايه تيه كه ده بينيت. ئاسايشى هه شد هيزى تايه ت وشاره زايى گه وره ي له بوارى هه والگريدا هه به كه به كاره ينراوه بۆ به هيزكردي دهسته كه له هه ر ده ستبه ردانى ده ركه ي و دوورخسته وه ي له ليپچينه وه ي راسته وخۆ كه ده كريت ده زگاكاني چاوديري حكومه ت به شدار بن له هه لسه نگاندى و چاوديريكردي ره فتارى ئه م گرووپانه و ئه ندامه كانيان. هه موو ئه م ئۆپه راسيونانه له رنجه ي به رنجه به رايه تى ئاسايشى دهسته ي هه شده وه ئه نجام ده درين. پرۆسه ي ده ستگيركردي جه زائيري و عه لى ياسرى و ژماره يه ك له ئه ندامه كانى سه رايا خوراسانى دوا ئۆپه راسيونى به رنجه به رايه تيه كه بوو كه له م رنجه يه وه ويستى به به رديك زياد له چۆله كه يه ك بيكي ت ئه ويش ريگرتن له هه موو ئه وانى خوازيارن ده ستبه ردان له كاروبارى دهسته ي هه شد بكن و پيشاندانى هيزو تواناي به رنجه به رايه تيه كه بوو له ليپچينه وه له هه موو ئه وانى كه سه ريچى فه رمانه كان ده كهن، هه روه ها هه وليدا بۆ پاكردنه وه ي دهسته كه له هه موو ئه ندامه خراپ و نه ويستراوه كان، دوا په ياميش ده ستگيركردنه كانى ئه م دوايه بوون كه جبهه جيكردي ويستى تاران بوو چونكه ئيران نايه وي ت هه نديك له گرووپه كان وه كو گريدارو به ناويه وه بمينه وه له ترسى كاردانه وه ي ناوچه يى و نيوده وه لته ي، دواي سوواتانى كاره كه يان له به رچاوى هه مووان و بووشن به بارگراني به سه ر دهسته كه وه كه له دواي زياني گه وره له سه ر ئاستى چه كدارو و سه ركرده كانى روويدا، هه شد ده يه وي ت ده سكه وتى نوچ له شانوى عيراقيدا به ده ست بي ني ت.